

Kurz

Podnikový ekolog

Legislativa ŽP v kostce

Povinnosti firmy v podnikové ekologii
a jejich praktické zvládnutí.

lektor:

Ing. Zdeněk Fildán

webová aplikace:

Průvodce podnikovou ekologií a Etikety NO+ILNO

Pro zřízení přístupu je nutná registrace na www.envigroup.cz

Pokud již máte registraci z minulosti, není nutná nová registrace
(jen dojde k rozšíření přístupu).

Poradenství

- ↳ Ekologický audit - posouzení stavu plnění povinností v oblasti ŽP
- ↳ Konzultace: chemie, PZH, odpady, voda, ovzduší, IPPC, IRZ, ISPOP, obaly, ekologická újma, ADR
- ↳ Zpracování dokumentace v oblasti podnikové ekologie a EMS
- ↳ Externí ekolog včetně EMS, Bezpečnostní poradce ADR
- ↳ Zpracování písemných pravidel (bezpečnostní karty) pro chemické látky a směsi
- ↳ Zpracování a úprava bezpečnostních listů
- ↳ Zpracování oznámení směsí na MZd (databáze CHLaP) a na ECHA (notifikace)

Základní přehled povinností v oblasti uvádění CHLS na trh

Registrace látek podle REACH; Oznámení látek na Evropskou chemickou agenturu (ECHA):

- **Registrace:** kdo vyrábí nebo dováží v rámci Evropské unie (+ Island, Lichtenštejnsko a Norsko) látku samotnou nebo obsaženou ve směsi v množství 1 tuny nebo větším za rok, má povinnost podat Evropské chemické agentuře žádost o registraci látky.
- **Notifikace:** kdo vyrábí v EU nebo dováží do EU chemickou látku klasifikovanou jako nebezpečná (samotnou nebo obsaženou ve směsi a bez ohledu na její množství) musí podat do ECHA oznámení (tzv. notifikaci).

Nařízení REACH byste tedy měli věnovat pozornost, pokud jste:

- **výrobce** – vyrábíte chemické látky, které váš podnik buď sám prodává, nebo je dodává jiným podnikům,
- **dovozce** – nakupujete v zemích mimo EU chemické látky či směsi nebo předměty chemické látky obsahující, například oděvy, nábytek nebo plastové zboží.

Oznamování nebezpečných směsí do systému ChLaP/PCN (Metodický výklad MZd) provádí:

- **Dovozce do EU nebo následný uživatel (tj. výrobce směsi)**, který jako první uvádí na trh EU na území ČR směs, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví.
- **Distributor**, který na území České republiky uvádí na trh směs z jiného členského státu EU, která má nebezpečné fyzikálně-chemické vlastnosti nebo nebezpečné vlastnosti ovlivňující zdraví (tj. "dovoz" nebezpečné směsi z EU pro další prodej v ČR), pokud tyto informace nebyly poskytnuty podle předchozí odrážky nebo distributor mění označení této směsi. Povinnost podle předchozí věty může za distributora splnit dodavatel.
- **Výrobce**, který uvádí na trh Evropské unie na území České republiky **detergent**.
- **Distributor**, který na území České republiky uvádí na trh **detergent z jiného členského státu** Evropské unie.

Oznámení musí být provedeno **do 45 dnů** od prvního uvedení na trh. Každá změna týkající se výrobku musí být též oznámena ve lhůtě 45 dnů od změny informací (přejmenování výrobku apod.). **Termíny pro ohlašování nebezpečných směsí dle přílohy VIII nařízení:**

- od 1. 1. 2021 chemické směsi pro spotřebitelské a profesionální použití (směs určená k použití profesionálními uživateli, nikoli však v průmyslových areálech)
- od 1. 1. 2024 chemické směsi pro průmyslové použití (směs určená k použití pouze v průmyslových areálech)
- od 1. 1. 2025 směsi již oznámené podle čl. 45 odst. 1 (databáze CHLAP) do data výše uvedeného, pokud do té doby nedojde ke změně popsané v oddíle 4.1 části B Přílohy VIII nařízení REACH.

Předměty:

Dodavatel předmětu, který obsahuje SVHC látku v koncentraci vyšší než 0,1 % hmotnostních (čl. 33 odst. 1 nařízení REACH), je povinen před uvedením předmětu na trh poskytovat informace do databáze vedené Evropskou agenturou pro chemické látky (databáze SCIP, podle čl. 9 odst. 2 směrnice Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 98/2008 o odpadech).

Povolování a omezení podle REACH

Látky na povolení

Výrobce, dovozce nebo následný uživatel nesmí uvést na trh látku nebo ji sám používat, je-li tato látka uvedena v [seznamu látek podléhajících povolení](#) (příloha XIV nařízení REACH). Jedná se o tzv. SVHC látky – látky vzbuzující velmi velké obavy. Výjimky z povolení jsou uvedeny v čl. 56 nařízení REACH. Jestliže výrobce, dovozce nebo následný uživatel má úmysl používat látku podléhající povolení, je povinen podat žádost o povolení Evropské chemické agentuře (ECHA).

Následní uživatelé (čl. 56/2, 66 REACH):

Následný uživatel může látku používat, je-li použití v souladu s podmínkami povolení uděleného pro toto použití účastníkovi proti směru jeho dodavatelského řetězce. Následní uživatelé, kteří látku používají, uvědomí agenturu ECHA do tří měsíců od prvního dodání látky.

Látky s omezením

Látka samotná nebo obsažená v přípravku nebo v předmětu, pro kterou [příloha XVII REACH obsahuje omezení](#), se nesmí vyrábět, uvádět na trh ani používat, pokud nespĺňuje podmínky tohoto omezení. To neplatí pro výrobu, uvádění na trh nebo používání látky ve vědeckém výzkumu a vývoji. Příloha XVII REACH stanoví případy, ve kterých se omezení nevztahují na výzkum a vývoj zaměřený na výrobky a postupy, jakož i maximální osvobozené množství.

Informace v bezpečnostním listu

Pokud se na látku nebo směs vztahují specifická ustanovení týkající se ochrany lidského zdraví nebo životního prostředí na úrovni Unie (např. [povolení](#) nebo [omezení](#)), musí být tato ustanovení zmíněna v bodě 15.1 bezpečnostního listu.

Látky na kandidátském seznamu

- **Poskytování bezpečnostních listů (BL)** pro látky na kandidátském seznamu: dodavatelé směsí, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné a jsou uváděny na trh v EU a EHP, musí poskytnout BL, pokud směsi obsahují látku z kandidátského seznamu v koncentraci vyšší než 0,1 % hmotnostních pro směsi pevné a kapalné nebo vyšší než 0,2 % objemových pro směsi plyné.
- **Oznamování látek obsažených v předmětech** (do 6 měsíců poté, co byla látka zařazena na kandidátský seznam). Výrobci a dovozci předmětů musí notifikovat látku v předmětech u ECHA, pokud byly splněny všechny následující podmínky, že předmět obsahuje látku z Kandidátského seznamu v koncentraci vyšší než 0,1 % hm. a její celkové množství v předmětu je vyšší než 1t/rok na výrobce nebo dovozce. Látka se nemusí oznamovat ECHA v případě, že látka již byla pro dané použití zaregistrována jinou společností nebo lze prokázat, že nedochází k expozici lidí nebo životního prostředí během celého životního cyklu předmětu.
- **Povinnost poskytnutí informací v odběratelském řetězci.** Dodavatelé předmětů, jejichž předměty obsahují látku z Kandidátského seznamu v koncentraci vyšší než 0,1 % hm. h musí poskytnout informace, které umožní bezpečné použití předmětu (průmyslovým odběratelům automaticky, spotřebitelům na požádání ve lhůtě 45 dní od požádání). Informace musí obsahovat minimálně název látky. Pro poskytování informací není stanoven hmotnostní limit výroby/dovozu.

Seznamy látek:

- [Seznam látek pro případné zahrnutí do přílohy XIV \(kandidátský seznam SVHC látek\)](#)
- [Seznam látek vzbuzujících mimořádné obavy podléhajících povolení \(SVHC látky\)](#)
- [Seznam omezení](#)

Dodání bezpečnostního listu:

BL se poskytuje v **úředním jazyce státu**, v němž je látka nebo směs uváděna na trh. Tzn., že **prodej v ČR = český bezpečnostní list** (+ české označení na obale).

Dodavatel je povinen poskytnout příjemci (odběrateli) bezpečnostní list (BL) zdarma v tištěné nebo elektronické podobě nejpozději v den, kdy je látka nebo směs poprvé dodána:

- k látce nebo směsi, která je klasifikovaná jako **nebezpečná**;
- k látce perzistentní, bioakumulativní a toxické nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní;
- k látce, která je zahrnuta do seznamu látek podléhajících povolení – SVHC látky (příloha XIV nařízení REACH).

V některých případech je BL poskytován pouze na žádost příjemce (BL na vyžádání). Na základě žádosti příjemce je dodavatel povinen poskytnout BL pro směs, která **není klasifikována jako nebezpečná, avšak obsahuje**:

- v individuální koncentraci $\geq 1\%$ hmotnostní alespoň jednu látku, která představuje nebezpečí pro lidské zdraví nebo životní prostředí;
- v individuální koncentraci $\geq 0,1\%$ hmotnostní alespoň jednu látku, která je perzistentní, bioakumulativní a toxická (PBT) nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (vPvB) nebo byla z důvodů jiných než těch, které jsou uvedeny v písmenu a) zahrnuta do seznamu SVHC látek;
- v individuální koncentraci $\geq 0,1\%$ hmotnostní alespoň jednu látku, která je klasifikována jako Carc. 1A nebo 1B, Muta. 1A nebo 1B, Repr. 1A nebo 1B, Skin Sens. 1, Resp. Sens. 1 nebo má účinky na laktaci (bod 3.2.1 odstavce b) přílohy II nařízení 830/2015)
- látku, pro kterou jsou stanoveny expoziční limity Společenství pro pracovní prostředí.

Bezpečnostní list nemusí být dodán, jsou-li nebezpečné látky nebo směsi **prodávány široké veřejnosti společně s dostatečnými informacemi** týkající se opatření na ochranu lidského zdraví, bezpečnosti a životního prostředí (informace na štítku), **pokud jej následný uživatel nebo distributor nevyžadují**.

Pokud dojde k aktualizaci BL, je dodavatel povinen zaslat aktualizovaný BL všem příjemcům, kterým byly látka nebo směs dodány během předchozích 12 měsíců. Od 1.6.2017 musí být ve všech BL uváděna klasifikace pouze podle nařízení CLP.

Od 1.6.2017 musí být ve všech BL uváděna klasifikace pouze podle nařízení CLP!

Před uvedením nebezpečných chemických látek na trh musí společnosti **provést jejich klasifikaci, označení a balení** podle nařízení CLP. Pokud máte stále zásoby výrobků s označením podle požadavků předchozích právních předpisů (oranžové čtvercové symboly), nesmíte je nadále neuvádět na trh bez **provedení nové klasifikace a označení v souladu s nařízením CLP**.

Od 1.6.2017 lze dodávat pouze takové nebezpečné chemické směsi, které jsou označené štítkem s výstražným symbolem podle nařízení CLP. V bezpečnostním listě musí být od 1.6.2017 uváděna klasifikace již jen podle nařízení CLP.

Internetový prodej nebezpečných látek a směsí (nařízení CLP)

Každá reklama na látku klasifikovanou jako nebezpečná musí uvádět příslušné třídy nebo kategorie nebezpečnosti. Každá reklama na směs klasifikovanou jako nebezpečná, která umožňuje komukoliv ze široké veřejnosti uzavřít kupní smlouvu, aniž by předtím viděl štítek dané směsi, musí uvádět typ nebezpečnosti označené na štítku. V nabídce výrobku je tedy nutno uvádět **standardní věty o nebezpečnosti**, včetně doplňkových informací o nebezpečnosti (EUH-věty). Doporučeno je také uvádět **výstražný symbol a signální slovo**. Z hlediska výrobků **určených pro spotřebitele není považováno za dostatečné, pokud je informace o nebezpečnosti výrobku poskytnuta pouze formou příloženého bezpečnostního listu**. Za vyhovující je dále považováno uvedení fotografie nebo všech údajů originálního štítku s údaji, které jsou čitelné a obvykle obsahují všechny důležité údaje (výstražné symboly, H-věty).

Označování a balení nebezpečných látek a směsí

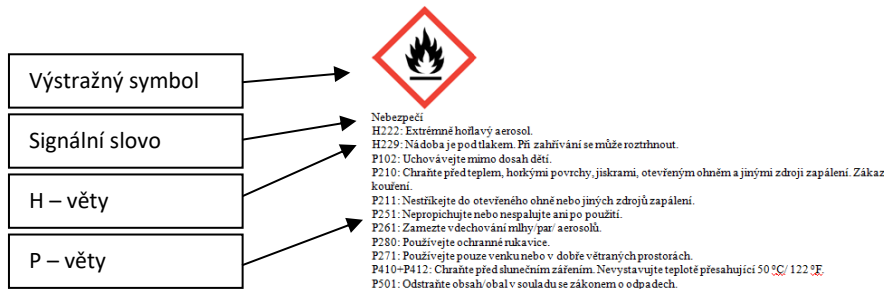
Dodavatelé (výrobci, dovozci, následní uživatelé, distributoři) jsou povinni zajistit, aby látky a směsi klasifikované jako nebezpečné a byly označeny a zabaleny v souladu s požadavky nařízení CLP. Výsledkem označení je přidělení H věty, P věty, signálního slova a výstražného symbolu (prvky označení). Látka nebo směs klasifikovaná jako nebezpečná a zabalená v obalu musí být označena štítkem, který obsahuje:

- jméno/název, adresu a telefonní číslo dodavatele nebo dodavatelů;
- jmenovité množství látky nebo směsi v balení přístupném široké veřejnosti, pokud toto množství není uvedeno na jiné části balení;
- identifikátory výrobku, jak jsou uvedeny v čl. 18;
- popřípadě výstražné symboly nebezpečnosti v souladu s čl. 19;
- popřípadě signální slova (varování nebo nebezpečí) v souladu s čl. 20;
- popřípadě standardní věty o nebezpečnosti (H věty) v souladu s čl. 21;
- popřípadě důležité pokyny pro bezpečné zacházení (P věty) v souladu s čl. 22;
- popřípadě část pro doplňující informace v souladu s čl. 25 (např. UFI kód dle přílohy VIII nařízení CLP).

Informace se uvádějí na štítku v úředním jazyce státu, v nichž je látka nebo směs uváděna na trh.

Obaly obsahující nebezpečné látky nebo směsi musí splňovat stanovené požadavky.

Zvláštní požadavky pro označování a balení některých látek a směsí (doplňkové informace o nebezpečnosti – EUH věty, hmatatelné výstrahy pro nevidomé, uzávěry odolné proti otevření dětmi) jsou uvedeny v příloze II nařízení CLP.

Minimální rozměry štítků a výstražných symbolů:

Objem balení	Rozměry štítku (v mm)	Rozměry každého z výstražných symbolů (v mm)
nepřesahující 3 litry	pokud možno alespoň 52 × 74	větší než 10 × 10, pokud možno alespoň 16 × 16
větší než 3 litry, ale nepřesahující 50 litrů	alespoň 74 × 105	alespoň 23 × 23
větší než 50 litrů, ale nepřesahující 500 litrů	alespoň 105 × 148	alespoň 32 × 32
větší než 500 litrů	alespoň 148 × 210	alespoň 46 × 46

Tipy pro uživatele chemických látek na pracovišti

Stručný průvodce pro uživatele chemických látek na pracovišti, který vám objasní, jak nejlépe zužitkovat informace o klasifikaci a označení

OBSAH

1. KLASIFIKACE	5
1.1 Kdo chemické látky klasifikuje?	6
1.2 Proč různí dodavatelé klasifikují stejnou chemickou látku rozdílně?	7
1.3 Co mám dělat, pokud od různých dodavatelů obdržím rozdílné údaje o klasifikaci?	7
1.4 Jak naleznou informace o klasifikaci na internetových stránkách agentury ECHA?	8
1.5 Jak určím, zda jsou informace o klasifikaci od mého dodavatele spolehlivé?	10
2. ŠTÍTKY	11
3. OBAL	12
4. KONTROLA INFORMACÍ	13
4.1 Co je třeba zkontrolovat na štítcích a v bezpečnostních listech	13
4.2 Jak mám se svým dodavatelem komunikovat?	15
5. PRÁVNÍ PŘEDPISY	16
5.1 Změny v právních předpisech o klasifikaci, označování a balení	16
5.2 Organizace přechodu k nařízení CLP na vašem pracovišti	17
5.3 Správa nebezpečných chemických látek na pracovišti	18
5.4 Přehled hlavních právních předpisů	18

1. Klasifikace

Chemické látky se klasifikují na základě jejich nebezpečných vlastností, aby lidé snadno rozpoznali s nimi spojená nebezpečí.

Klasifikace například ukazuje, zda mají chemické látky schopnost vyvolat rakovinu, dráždit oči, ničit životní prostředí, explodovat a podobně.

Pokud používáte na pracovišti chemické látky, potřebujete při posuzování rizik a určování kontrolních opatření znát klasifikaci příslušné chemické látky. Klasifikace vám často pomůže rozhodnout, zda se na vaše pracoviště vztahují další právní předpisy ke kontrole chemických látek.

- » Kdo chemické látky klasifikuje?
- » Proč různí dodavatelé klasifikují stejnou chemickou látku rozdílně?
- » Co mám dělat, pokud od různých dodavatelů obdržím rozdílné údaje o klasifikaci?
- » Jak naleznou informace o klasifikaci na internetových stránkách agentury ECHA?
- » Jak určím, zda jsou informace o klasifikaci od mého dodavatele spolehlivé?

Klikněte sem pro více informací.

V Evropské unii je hlavním právním předpisem, který se zabývá klasifikací, označováním a balením chemických látek, nařízení CLP ((ES) 1272/2008).

Vychází z Globálně harmonizovaného systému klasifikace a označování chemických látek Organizace spojených národů (UN GHS).

Ten byl přijat v mnoha zemích na celém světě, takže nyní existuje na celém světě větší jednota klasifikačních kritérií.

1.1 KDO CHEMICKÉ LÁTKY KLASIFIKUJE?

Dodavatelé chemických látek jsou zodpovědní za klasifikaci látek a směsí, které dodávají. Mezi dodavatele obvykle patří výrobce, formulátor či distributor.

Dodavatelé látky klasifikují podle pravidel uvedených v nařízení CLP. Tomuto postupu se říká vlastní klasifikace.

Někdy se na klasifikaci dohodnou nezávislí odborníci na evropské úrovni. Tomuto postupu se říká harmonizovaná klasifikace. Pokud má látka harmonizovanou klasifikaci, musíte ji použít.

Údaje o klasifikaci naleznete na štítku balení a v oddíle 2 bezpečnostního listu (SDS) dodávané látky a/nebo směsi. Údaje o klasifikaci všech vyráběných a dovážených látek naleznete také na internetových stránkách agentury ECHA.

Explosive
Explosiv
Explosif

Hazardous to the environment
Umweltgefährlich
Dangereux pour l'environnement

Gas under pressure
Gas unter Druck
Gaz sous pression

Acute toxicity
Akute Toxizität
Toxicité aiguë

Serious health hazard
Ernste Gesundheitsgefahr
Grave danger pour la santé

Oxidizing
Oxidierend
Oxydant

Flammable
Entzündbar
Inflammable

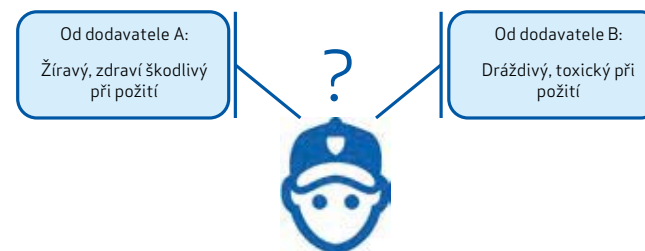

Corrosive
Korrosiv
Corrosif

Health hazard
Gesundheitsgefahr
Danger pour la santé

1.2 PROČ RŮZNÍ DODAVATELÉ KLASIFIKUJÍ STEJNOU CHEMICKOU LÁTKU ROZDÍLNĚ?

Někdy si můžete všimnout, že stejná chemická látka je různě klasifikována, a je dobré vědět, proč tomu tak je.

Mezi důvody této rozdílnosti patří:

- V látce mohou být přítomny různé nebezpečné nečistoty, přídavné látky nebo složky.
- Látka může mít odlišné vlastnosti, jako je fyzikální skupenství, pH nebo bod vzplanutí.
- Dodavatelé musí při klasifikaci chemické látky interpretovat vědecké studie a různí dodavatelé mohou dospět k rozdílným závěrům. Někdy to je odůvodnitelné, avšak někdy se mohou dodavatelé mýlit.
- Formulátoři často odvozují klasifikaci směsi na základě klasifikace jednotlivých složek (látek). Pokud se klasifikace látek liší, může se klasifikace směsi rovněž lišit.

1.3 CO MÁM DĚLAT, POKUD OD RŮZNÝCH DODAVATELŮ OBDRŽÍM ROZDÍLNÉ ÚDAJE O KLASIFIKACI?

Pokud od různých dodavatelů obdržíte rozdílné informace o klasifikaci pro stejnou látku nebo směs, musíte zkontrolovat, zda se opravdu jedná o stejnou chemickou látku. Možná tyto látky/směsi obsahují rozdílné nečistoty nebo složky nebo jsou v různém fyzikálním skupenství, a to vysvětluje rozdílnost klasifikace. Pokud se jedná o stejnou chemickou látku, kontaktujte své dodavatele a vyzvěte je, aby přijali společnou klasifikaci.

Pokud se vaši dodavatelé na klasifikaci neshodnou, můžete:

- Postupovat obezřetně a přijmout nejpřísnější klasifikaci.

nebo

- Přijmout klasifikaci, o jejíž správnosti jste nejvíce přesvědčeni. Může se jednat například o klasifikaci, která nejlépe odpovídá toxikologickým informacím v bezpečnostním listu. Můžete se podívat na informace o klasifikaci na internetových stránkách agentury ECHA. K učinění tohoto rozhodnutí musíte mít náležitou kvalifikaci a musíte jej zdokumentovat

nebo

- Požádat o radu. Kontaktní místo pro nařízení CLP příslušného vnitrostátního orgánu, vnitrostátní úřad odpovědný za prosazování nebo vaše obchodní sdružení vám mohou být schopni pomoci. Neočekávejte však, že chemickou látku klasifikují za vás!

nebo

- Klasifikovat chemickou látku sami. Tuto možnost volí uživatelé chemických látek na pracovišti jen zřídka. Klasifikaci musí provést odborně způsobilá osoba a na základě spolehlivých důkazů. Pokud se vaše klasifikace liší od klasifikace vašich dodavatelů, musíte svou klasifikaci oznámit agentuře ECHA.

Pamatujte si, že pokud má látka harmonizovanou klasifikaci, musíte ji použít.

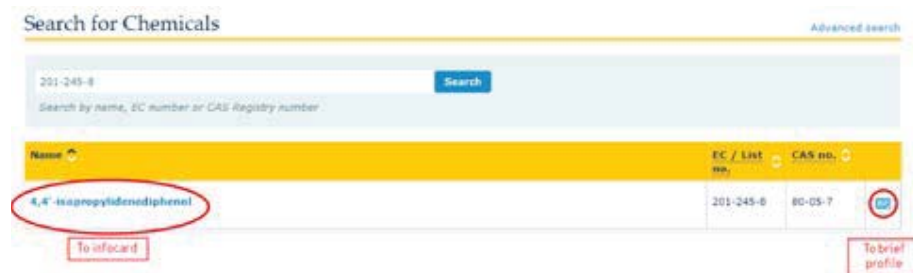
1.4 JAK NALEZNU INFORMACE O KLASIFIKACI NA INTERNETOVÝCH STRÁNKÁCH AGENTURY ECHA?

Internetové stránky agentury ECHA obsahují informace o více než 120 000 látkách, z nichž více než 13 000 je registrováno podle nařízení REACH. Při hledání informací o klasifikaci postupujte takto:

1. Vyhledejte látku na hlavní stránce agentury ECHA (<http://echa.europa.eu>).

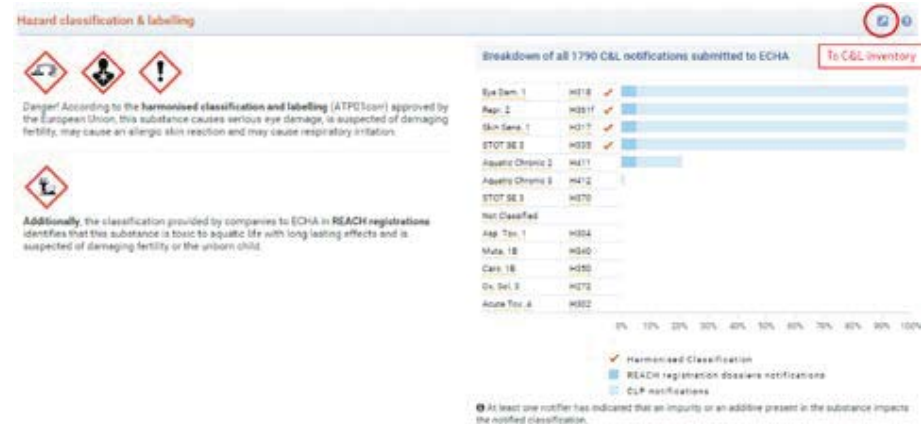

2. Na stránce s výsledky vyhledávání klikněte na název látky, abyste se dostali na kartu s informacemi. Klikněte na ikonu BP, abyste se dostali na stručný profil¹. Z obou stránek můžete přejít do seznamu klasifikací a označení.

¹ Karta s informacemi a stručný profil obsahují informace o látce ve snadno čitelném formátu. Jsou shromážděné z informací na internetové stránce „Informace o chemických látkách“, které poskytují společnosti. Agentura ECHA neověřuje přesnost těchto informací.

3. Stručný profil podává grafický přehled dostupných údajů ze seznamu klasifikací a označení. Uvádí, zda je klasifikace harmonizovaná, zda údaje pocházejí z registrací podle nařízení REACH nebo z oznámení o klasifikaci a označení a procento dodavatelů, kteří každou klasifikaci oznámili. Pokud oznámenou klasifikaci ovlivňují nečistoty a/nebo přídatné látky, je tato informace uvedena pod grafem. Do seznamu klasifikací a označení přejděte kliknutím na šipku vpravo.

V seznamu klasifikací a označení vyjadřuje záhlaví a barva, zda je klasifikace harmonizovaná (modrá) nebo oznámená (žlutá). Harmonizovaná klasifikace je vždy uvedena první. U látek spadajících do působnosti směrnice Seveso je uvedena rovněž kategorizace dle směrnice Seveso.

1.5 JAK URČÍM, ZDA JSOU INFORMACE O KLASIFIKACI OD MÉHO DODAVATELE SPOLEHLIVÉ?

Tipy, jak posoudit spolehlivost informací o klasifikaci od vašeho dodavatele, zahrnují:

- Klasifikace je v souladu s harmonizovanou klasifikací.
- Klasifikace je v souladu s klasifikací v registraci dle nařízení REACH. Takové klasifikace jsou mnohem pravděpodobněji založeny na více údajích ze zkoušek, než je tomu u neregistrovaných látek.
- V seznamu klasifikací a označení je klasifikace označena jako „společný záznam“. To znamená, že jejím zdrojem je dokumentace hlavního žadatele o registraci ve společném předložení registrace dle nařízení REACH. O klasifikaci látky se tedy pravděpodobně vedla rozsáhlejší diskuze a posuzovala se důkladněji, než tomu bylo u individuálních registrací a oznámení.
- Rozložení grafu ve „stručném profilu“ ukazuje, že značná část oznamovatelů přidělila danou klasifikaci (ačkoli v jednotě nemusí být vždy síla).

Informace o klasifikaci v databázi agentury ECHA vycházejí z oznámení provedených společnostmi a z informací uvedených v registračních dokumentacích podle nařízení REACH. Agentura ECHA neověřuje přesnost těchto informací.

Seznam klasifikací a označení se udržuje pokud možno aktuální, avšak nejedná se o hlavní právní záznam harmonizované klasifikace. Ten naleznete v tabulce 3.1. přílohy IV nařízení CLP.

Klasifikace **směsí** se **neoznamují** a nezahrnují se do seznamu klasifikací a označení.

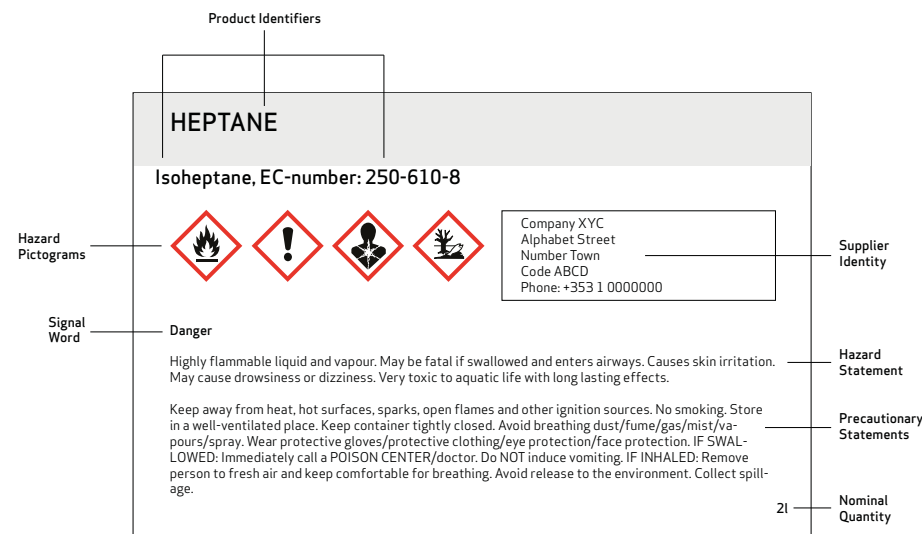
2. Štítky

Pokud je látka nebo směs klasifikována jako nebezpečná, musí být na jejím obalu štítek.

Na štítku jsou uvedeny informace o výrobku, dodavateli, nebezpečnosti a opatřeních, která je třeba přijmout. Příklad je zobrazen níže. Podrobné požadavky jsou specifikovány v nařízení CLP (<http://echa.europa.eu/regulations/clp/legislation>) a v pokynech agentury ECHA (<http://echa.europa.eu/guidance-documents/guidance-on-clp>).

Měli byste si ověřit, zda jsou informace na štítku v souladu s informacemi v bezpečnostním listu. Pokud nejsou, kontaktujte svého dodavatele.

U směsí se mohou ještě vyskytovat štítky, které splňují požadavky dřívější směrnice o nebezpečných přípravcích (DPD) (s oranžovými symboly). Tyto štítky budou přípustné až do června 2017, pokud byly směsi uvedeny na trh před 1. červnem 2015.

3. Obal

Obal nebezpečných chemických látek by měl pracovníky a životní prostředí chránit před neúmyslným kontaktem s látkou. Pokud nejste spokojeni s tím, jak jsou vám dodávané chemické látky zabaleny, obraťte se na svého dodavatele.

Požadavky na balení nebezpečných chemických látek jsou uvedeny v nařízení CLP a pro pracoviště jsou nejdůležitější tyto:

- Obal by měl být navržen tak, aby z něj nemohl nebezpečný obsah uniknout. Obal by neměl být náchylný k poškození svým obsahem a měl by být dostatečně silný, aby odolal běžné zátěži při manipulaci.
- Obaly s vyměnitelným uzavíracím zařízením by měly být navrženy tak, aby obal mohl být opakovaně znovu uzavřen bez úniku obsahu.

Obal, který splňuje požadavky pro přepravu nebezpečných věcí rovněž splňuje mnohá ustanovení nařízení CLP.

4. Kontrola informací

4.1 CO JE TŘEBA ZKONTROLOVAT NA ŠTÍTCÍCH A V BEZPEČNOSTNÍCH LISTECH

Váš dodavatel má povinnost vám poskytnout správné informace. Přesto však musíte u chemických látek, se kterými na pracovišti manipulujete, zkontrolovat údaje na štítku a v bezpečnostním listu.

Neočekává se od vás práce inspektora, avšak měli byste být schopni posoudit spolehlivost těchto informací. Níže jsou uvedeny určité indikátory toho, že obdržené informace jsou spolehlivé:

Štítek

- Identita produktu na štítku chemické látky je stejná jako v bezpečnostním listu.
- Informace na štítku chemické látky jsou stejné jako v oddíle 2.2 bezpečnostního listu.
- Štítek je vyhotoven v souladu s nařízením CLP (u směsí je možné až do června 2017 používat štítek vyhotovený podle předchozích právních předpisů, pokud byly směsi uvedeny na trh před 1. červnem 2015).
- Štítek obsahuje všechny nezbytné informace a je jasně čitelný.

Bezpečnostní list (SDS)

- Bezpečnostní list obsahuje aktuální údaje:
 - nařízení nespécifikuje interval pro aktualizaci, avšak bezpečnostní list musí být bezodkladně aktualizován, pokud se objeví nové důležité informace, nebo pokud látka podléhá povolování či omezování. Pokud vám dodavatel několik let nezaslal revidovaný bezpečnostní list, můžete se dodavatele zeptat, zda je současná verze ještě stále aktuální.
- Kvalita poskytnutých informací je dobrá.
- Štítek nebo bezpečnostní list je v národním jazyce příslušné země.
- Bezpečnostní list je kompletní, všech 16 oddílů a příslušné pododdíly jsou náležitě vyplněny.
- Bezpečnostní list obsahuje příslušné informace nezbytné pro posouzení rizika na pracovišti. Tyto informace zahrnují:
 - informace o klasifikaci a označení,
 - limitní hodnoty expozice na pracovišti,
 - omezování expozice (např. místní odsávací odvětrávání),
 - pokyny pro bezpečnou manipulaci a skladování,
 - telefonní číslo pro naléhavé situace a pokyny pro první pomoc.

- V bezpečnostním listu pro látku registrovanou podle nařízení REACH jsou uvedeny scénáře expozice (to však není vyžadováno, pokud je registrované množství menší než 10 tun za rok).
- Informace v bezpečnostním listu se shodují s informacemi ve scénářích expozice přiložených k bezpečnostnímu listu.

Pokud jsou informace, které obdržíte, nedostatečné nebo pokud dostanete od různých dodavatelů rozdílné informace, měli byste kontaktovat svého dodavatele.

Pokud s vámi váš dodavatel nespolupracuje, můžete se obrátit na kontaktní místo pro nařízení REACH/CLP vašeho příslušného vnitrostátního orgánu a/nebo váš vnitrostátní úřad odpovědný za prosazování.

- Ke kontrole bezpečnostního listu použijte kontrolní seznam vypracovaný vnitrostátním úřadem odpovědným za prosazování: <http://echa.europa.eu/regulations/reach/safety-data-sheets/checklist>
- Nahlédněte do elektronického průvodce pro bezpečnostní listy a scénáře expozice, kde naleznete informace pro jednotlivé oddíly bezpečnostního listu o tom, co by měl bezpečnostní list obsahovat, kdy se očekává scénář expozice, jak je kontrolovat a další informace: <http://echa.europa.eu/regulations/reach/safety-data-sheets>

4.2 JAK MÁM SE SVÝM DODAVATELEM KOMUNIKOVAT?

Váš e-mail/dopis by mohl vypadat například takto:

Vaše jméno a adresa

Jméno a adresa dodavatele (nebo odborně způsobilé osoby uvedené v bezpečnostním listu)

Název chemické látky:
Datum obdržení chemické látky / bezpečnostního listu:
Datum bezpečnostního listu:

Vážený/Vážená _____,

rád bychom Vás požádali o aktualizovaný bezpečnostní list / štítek výše uvedené chemické látky, abychom vyřešili následující nedostatky:

- V bezpečnostním listu:
 - Oddíl 1: Chybí telefonní číslo na vnitrostátní toxikologické informační středisko pro naléhavé situace.
 - Oddíl 2: Klasifikace je v rozporu s přílohou IV (harmonizovaná klasifikace).
 - Oddíl 3: Problém s použitými rozmezími
 - Oddíl 8: Chybí normy EN pro OOP a vnitrostátní limitní hodnoty expozice na pracovišti.
 - Oddíl 9: Seznam zkoušek fyzikální nebezpečnosti je nedostatečný.
 - Oddíl 11: Chybí toxikologické zkoušky.
 - Oddíl 15: Seznam regulačních požadavků
 - Zaznamenán rozdíl mezi štítkem a bezpečnostním listem
 - Chybí prvky označení na štítku nebo v bezpečnostním listu.
 - S registrovanými látkami nebyly dodány scénáře expozice.
 - Použití není zahrnuto do scénáře expozice.
- Na štítku
 - Identifikátor výrobku je v rozporu s údaji v bezpečnostním listu.
 - Chybějící výstražné symboly
 - Chybí prvky označení.
 - Čitelnost

Můžete prosím co nejdříve odpovědět a dle potřeby dodat aktualizovaný bezpečnostní list a štítky?

S pozdravem

Jméno a adresa

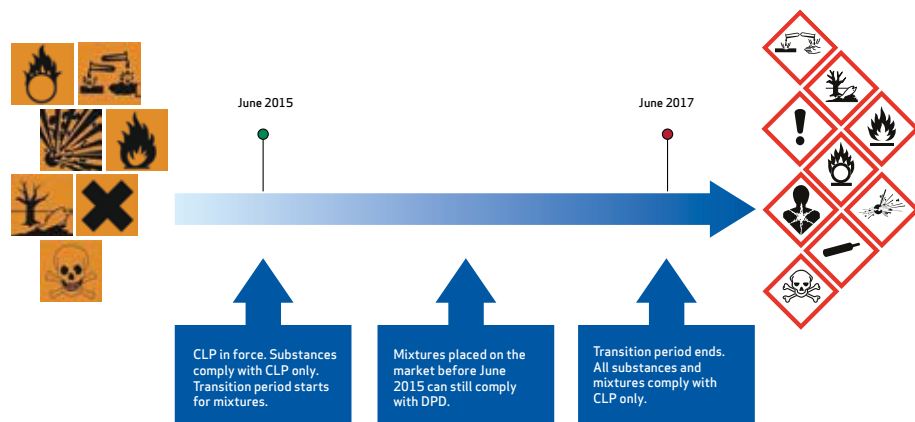

Máte-li nové informace týkající se nebezpečných vlastností látky nebo jiné informace, jež zpochybňují přiměřenost opatření k řízení rizik vymezených v bezpečnostním listu, musíte tyto informace sdělit svému dodavateli.

5. Právní předpisy

5.1 ZMĚNY V PRÁVNÍCH PŘEDPISECH O KLASIFIKACI, OZNAČOVÁNÍ A BALENÍ

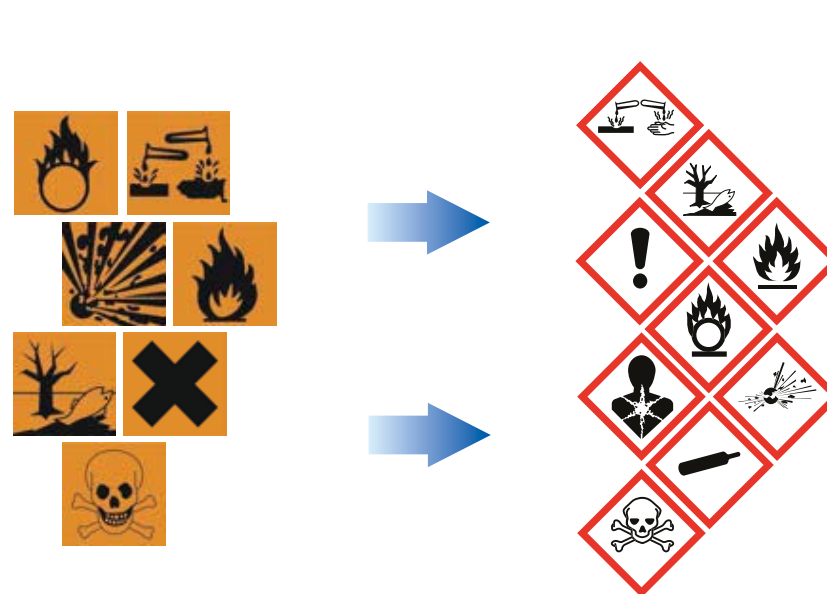
- Od 1. června 2015 byla směrnice o nebezpečných přípravcích (DPD) 1999/45/ES zcela nahrazena nařízením (ES) č. 1272/2008 o klasifikaci, označování a balení látek a směsí (nařízení CLP).
- Směsi (přípravky), které již byly uvedeny na trh a klasifikovány, označeny a baleny podle směrnice DPD před 1. červnem 2015, nemusí být přeznačeny a znovu zabaleny v souladu s nařízením CLP až do 1. června 2017.
- To znamená, že všechny látky, které obdržíte, by nyní měly být klasifikovány, označeny a zabaleny v souladu s nařízením CLP, avšak může se stát, že ještě obdržíte směsi klasifikované, označené a zabalené podle směrnice DPD až do června 2017.

5.2 ORGANIZACE PŘECHODU K NAŘÍZENÍ CLP NA VAŠEM PRACOVÍŠTI

Přechod k nařízení CLP může být matoucí. Níže jsou uvedeny tipy, které mohou vaší společnosti pomoci změny zvládnout:

- Ujistěte se, že všichni zaměstnanci, kteří manipulují s chemickými látkami, rozpoznají nové štítky CLP a rozumí údajům na nich, včetně výstražných symbolů a standardních vět o nebezpečnosti a pokynů pro bezpečné zacházení. Své znalosti můžete otestovat v kvízu k nařízení CLP (<http://www.echa.europa.eu/chemicals-in-our-life/clp-pictograms>).
- Pokud jste od svého dodavatele ještě neobdrželi klasifikaci podle nařízení CLP, ujistěte se, že můžete na svém pracovišti ještě používat starou klasifikaci. Není na tom nic špatného.
- Ověřte si, zda se klasifikace chemických látek, se kterými manipulujete, nezměnila, například v důsledku nových kategorií nebezpečnosti a prahových hodnot pro klasifikaci či nových informací z registrace podle nařízení REACH. Mohlo by to ovlivnit řízení rizik na vašem pracovišti a další povinnosti nutné ke splnění požadavků jiných právních předpisů.
- Pokud dodáváte směsi, podívejte se na webové stránky formulátora, kde byste měli nalézt další informace o svých povinnostech, a použijte průvodce, který vám pomůže krok za krokem je klasifikovat. Nezapomeňte dle potřeby aktualizovat štítek a bezpečnostní list (<http://echa.europa.eu/regulations/reach/downstream-users/who-is-a-downstream-user/formulators>).

5.3 SPRÁVA NEBEZPEČNÝCH CHEMICKÝCH LÁTEK NA PRACOVIŠTI

Pokud vaše společnost pracuje s chemickými látkami, musíte mít zavedený účinný systém správy chemických látek, abyste zajistili, že jejich správa, manipulace a používání jsou bezpečné a probíhají v souladu s příslušnými právními předpisy.

Můžete to zajistit například těmito kroky:

- Vědět, které právní předpisy pro chemické látky platí pro váš podnik. Hlavní právní předpisy jsou podrobně uvedeny v následujícím oddíle.
- Udržovat aktuální inventář chemických látek, které na pracovišti skladujete a používáte.
- Znat klasifikaci látek a směsí, se kterými pracujete, a vědět, jak ovlivňuje vaše další zákonné povinnosti.
- Přijmout přiměřená opatření k zajištění spolehlivosti klasifikace a označení. Pokud tak neučiníte, mohou být posouzení rizika a další činnosti z nich vycházející nedostatečné a ochrana lidského zdraví a životního prostředí nemusí být dostatečná.
- Pravidelně sledovat změny klasifikace a vyhodnocovat dopad případných změn na dodržování dalších právních předpisů.

5.4 PŘEHLED HLAVNÍCH PRÁVNÍCH PŘEDPISŮ

Existuje široká škála právních předpisů, které mají zajistit, aby byla nebezpečnost a rizika chemických látek náležitě řízena – na pracovišti, doma nebo v životním prostředí. Tyto právní požadavky často závisejí na klasifikaci příslušné chemické látky. Níže je uveden přehled hlavních právních předpisů

Nařízení a směrnice podporující bezpečné používání chemických látek

- Nařízení CLP ((ES) č. 1272/2008) o klasifikaci, označování a balení látek a směsí. Toto nařízení nahradilo a zrušilo směrnici o nebezpečných látkách (67/548/EHS) a směrnici o nebezpečných přípravcích (1999/45/ES).
- Nařízení REACH ((ES) č. 1907/2006) o registraci, hodnocení, povolování a omezování chemických látek.
- Nařízení PIC (EU) č. 649/2012 o předchozím informovaném souhlasu pro vývoz a dovoz nebezpečných chemických látek.
- Směrnice Rady 1998/24/ES ze dne 7. dubna 1998 o bezpečnosti a ochraně zdraví zaměstnanců před riziky spojenými s chemickými činiteli používanými při práci (CAD).
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2004/37/ES ze dne 29. dubna 2004 o ochraně zaměstnanců před riziky spojenými s expozicí karcinogenům nebo mutagenům při práci (CMD).
- Směrnice Rady 1992/58/EHS ze dne 24. června 1992 o minimálních požadavcích na bezpečnostní nebo zdravotní značky na pracovišti.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2010/75/EU ze dne 24. listopadu 2010 o průmyslových emisích (integrované prevenci a omezování znečištění) (IED).

- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/18/EU ze dne 4. července 2012 o kontrole nebezpečí závažných havárií s přítomností nebezpečných látek a o změně a následném zrušení směrnice Rady 96/82/ES (SEVESO III).
- Směrnice 2008/68/ES o pozemní přepravě nebezpečných věcí.

Nařízení a směrnice pro specifické situace

- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 528/2012 ze dne 22. května 2012 o dodávání biocidních přípravků na trh a jejich používání.
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1107/2009 ze dne 21. října 2009 o uvádění přípravků na ochranu rostlin na trh a o zrušení směrnic Rady 79/117/EHS a 91/414/EHS.
- Nařízení (ES) č. 648/2004 Evropského parlamentu a Rady ze dne 31. března 2004 o detergentech.
- Nařízení (ES) č. 66/2010 Evropského parlamentu a Rady ze dne 25. listopadu 2009 o ekoznačce EU.
- Nařízení (ES) č. 1223/2009 Evropského parlamentu a Rady ze dne 30. listopadu 2009 o kosmetických přípravcích.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/48/ES ze dne 18. června 2009 o bezpečnosti hraček.
- Směrnice 2014/40/EU o výrobě, úpravě a prodeji tabákových výrobků.
- Směrnice 2014/68/EU o tlakových zařízeních.
- Nařízení (EU) č. 305/2011 Evropského parlamentu a Rady ze dne 9. března 2011 kterým se stanoví harmonizované podmínky pro uvádění stavebních výrobků na trh a kterým se zrušuje směrnice Rady 89/106/EHS.
- Směrnice Rady 93/42/EHS ze dne 14. června 1993 o zdravotnických prostředcích.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 98/79/ES ze dne 27. října 1998 o diagnostických zdravotnických prostředcích in vitro.
- Směrnice Rady 75/324/EHS ze dne 20. května 1975 o sbližování právních předpisů členských států týkajících se aerosolových rozprašovačů.
- Směrnice Rady 1994/33/ES ze dne 22. června 1994 o ochraně mladistvých pracovníků.
- Směrnice Rady 1992/85/EHS ze dne 19. října 1992 o zavádění opatření pro zlepšení bezpečnosti a ochrany zdraví při práci těhotných zaměstnankyň a zaměstnankyň krátce po porodu nebo kojících zaměstnankyň.
- Rozhodnutí 2000/532/ES, kterým se stanoví seznam nebezpečných odpadů.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/53/ES ze dne 18. září 2000 o vozidlech s ukončenou životností.
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2011/65/EU ze dne 8. června 2011 o omezení používání některých nebezpečných látek v elektrických a elektronických zařízeních (RoHS).
- Směrnice Evropského parlamentu a Rady 2012/19/EU ze dne 4. července 2012 o odpadních elektrických a elektronických zařízeních (OEEZ).

Výstražné symboly – co znamenají?

Výstražný symbol	Co tento výstražný symbol znamená?	Co mám dělat?	Kde se používá?
 Výbušnina	Nestabilní výbušnina. Nebezpečí masivního výbuchu.	Udržujte odstup, používejte ochranný oděv. Chraňte před teplem, jiskrami, plamenem nebo horkými povrchy. Zákaz kouření.	Zábavní pyrotechnika, střelivo.
 Hořlavý	Vysoce hořlavý nebo extrémně hořlavý plyn, aerosol, kapalina a páry.	Nezahřívejte ani nestříkejte do otevřeného ohně. Použijte nářadí z nejspíšícího kovu, uchovávejte obal těsně uzavřený.	Lampový olej, benzin, odlakovač na nehty, dezinfekční prostředek na mytí rukou, lepidlo.
 Oxidující	Může způsobit požár (nebo jej zesílit) nebo výbuch.	Nezahřívejte. Použijte ochranný oděv. V případě styku s oděvem a kůží opláchněte vodou.	Bělidlo, kyslík.
 Plyn pod tlakem	Při zahřívání může vybuchnout, způsobit poleptání nebo poranění.	Chraňte před slunečním zářením. Použijte ochranné rukavice, ochranný oděv, ochranné brýle a obličejový štít.	Obaly nebo lahve s plynem.
 Korozivní	Může způsobit korozi kovů, těžké poleptání kůže a poškození očí.	Uchovávejte v původním obalu. Použijte ochranné rukavice, ochranný oděv, ochranné brýle a obličejový štít.	Čističe odpadů, kyseliny, zásady, čpavek, čistič grilu.
 Akutní toxicita	Při požití, vdechnutí nebo styku s kůží může způsobit poškození zdraví nebo smrt.	Manipulujte opatrně. Při používání tohoto výrobku nejzte, nepijte ani nekuřte. Použijte ochranné prostředky. Zamezte styku s kůží a očima. Skladujte uzamčené.	Insekticidy, nikotinové náplně do elektronických cigaret.
 Vysoká nebezpečnost pro zdraví	Může poškodit reprodukční schopnost nebo plod v těle matky, vyvolat rakovinu, příznaky alergie nebo astmatu nebo poškodit orgány.	Před použitím si přečtěte pokyny pro bezpečné zacházení. Zamezte vdechování prachu nebo dýmu. Skladujte uzamčené. V případě dýchacích potíží volejte toxikologické informační středisko nebo lékaře.	Terpentýn, benzin, lampový olej.
 Nebezpečnost pro zdraví / nebezpečný pro ozonovou vrstvu	Může vyvolat alergickou kožní reakci nebo vážné podráždění očí; při požití nebo vdechnutí poškozuje zdraví; poškozuje životní prostředí.	Zamezte styku s kůží a očima. Zabraňte uvolnění do životního prostředí.	Prací prostředky, čistič toalet, nemrzoucí kapalina, čisticí prostředek na okna, silikon, vteřinové lepidlo, fermež.
 Nebezpečný pro životní prostředí	Toxický pro vodní organismy.	Zabraňte uvolnění do životního prostředí. Uniklý produkt seberte.	Herbicidy, terpentýn, benzin, fermež.

Tabulka uvádí příklady, co znamenají výstražné symboly a co mohou výrobky způsobit, pokud s nimi není náležitě zacházeno. Rovněž uvádí některé příklady bezpečnostních opatření, jež je při používání těchto výrobků třeba přijmout. Tato tabulka je pouze informační. V případě pochybností VŽDY ZKONTROLUJTE ŠTÍTEK. Další informace viz echa.europa.eu

Víte, co tyto výstražné symboly znamenají?

VÝSTRAŽNÉ SYMBOLY OZNAČUJÍCÍ CHEMICKÉ NEBEZPEČÍ

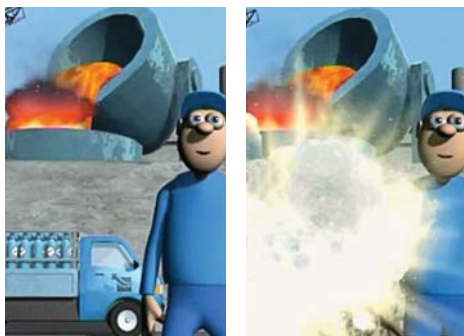

Výstražné symboly pro označování chemických látek se změnilly. Zabraňte úrazům a onemocněním na pracovišti a zjistěte si o těchto výstražných symbolech více informací.

Chemické produkty se v práci používají každý den, a to nejen v továrnách, ale také na staveništích či při práci v kanceláři, např. v podobě čisticích prostředků, barev apod. Nařízení Evropské unie z roku 2009 o klasifikaci, označování a balení (CLP) zavedlo nové výstražné symboly. Výstražné symboly ve tvaru kosočtverce označují druh nebezpečí souvisejícího s používáním nebezpečné látky nebo směsi. Na štítcích jsou výstražné symboly doplněny signálními slovy, údaji o nebezpečnosti a bezpečnostními údaji, a rovněž údaji o látce a dodavateli.

Díky Napovi se dozvíte, jak můžete zajistit bezpečnost vašeho pracoviště!

Navštivte „Napo ve filmu... Nebezpečí: chemické látky!“ na adrese www.napofilm.net/cs/napos-films/chemicals

Tento výstražný symbol na chemické látce znamená:

- ◊ Obsahuje plyn pod tlakem, při zahřívání může dojít k výbuchu
- ◊ Zchladený plyn, může způsobit popáleniny nebo poškození chladem
- ◊ Rozpuštěný plyn

I běžně bezpečné druhy plynů mohou být nebezpečné, když jsou pod tlakem.

Tento výstražný symbol označuje všechny výbušniny a látky, u nichž může dojít k samovolné reakci, a organické peroxidy, které při zahřátí mohou způsobit výbuch.

Zapamatujte si, co znamenají následující dva výstražné symboly, které jsou si podobné. Tento varuje před **hořlavými plyny, aerosoly, kapalinami a pevnými látkami**:

- ◊ Látky a směsi, které jsou schopny samovolného zahřevu
- ◊ Samozápalné kapaliny a pevné látky, které se při styku se vzduchem mohou vznítit
- ◊ Látky a směsi, které při styku s vodou uvolňují hořlavé plyny
- ◊ Látky nebo organické peroxidy, u nichž může dojít k samovolné reakci a při ohřevu se mohou vznítit

Najdete-li na štítku tento výstražný symbol, jedná se o **oxidující plyny, pevné látky a kapaliny**, které mohou způsobit nebo zesílit požár a výbuch.

Látka nebo směs s tímto výstražným symbolem má jeden nebo více z těchto účinků:

- ◊ Je karcinogenní
- ◊ Má vliv na schopnost reprodukce a na plod
- ◊ Způsobuje mutace
- ◊ Má vliv na dýchací cesty – při vdechnutí může způsobit alergii, astma nebo dýchací potíže
- ◊ Je toxická pro určité orgány
- ◊ Existuje riziko vdechnutí – v případě spolknutí či vdechnutí může mít smrtelné nebo škodlivé následky

Uvědomte si, že manipulujete s chemickou látkou, která je **výrazně toxická** při styku s kůží, při vdechnutí či polknutí a může způsobit smrt.

Kdykoliv budete používat chemickou látku označenou tímto výstražným symbolem, zapamatujte si, že se jedná o **žiravinu**, která může způsobit **vážné kožní popáleniny a poškození zraku**. Způsobuje také **korozí kovů**.

Tento výstražný symbol znamená jedno nebo více z následujících nebezpečí:

- ◊ Výrazná toxicita (zdraví nebezpečné)
- ◊ Má vliv na kůži – podráždění kůže a očí
- ◊ Dráždí dýchací cesty
- ◊ Omamná látka – způsobuje ospalost a závratě
- ◊ Poškozuje ozonovou vrstvu

Tento výstražný symbol varuje, že daná látka je **riziková pro životní prostředí a toxická pro vodní prostředí**.

Napo je hrdinou série animovaných filmů zaměřených na představení bezpečnosti a zdraví na pracovišti zábavným a snadno zapamatovatelným způsobem. Filmy o Napovi upozorňují na nebezpečí na pracovišti, vysvětlují, jak tato nebezpečí odhalit, a zlepšit tak bezpečnost a ochranu zdraví při práci. www.napofilm.net

Další informace najdete na adrese <http://osha.europa.eu/cs/topics/ds/clp-2013-classification-labelling-and-packaging-of-substances-and-mixtures>

<http://osha.europa.eu/en/general-faq/faq-on-dangerous-substances>

Evropská agentura pro bezpečnost a ochranu zdraví při práci (EU-OSHA) podporuje Evropskou komisi v její snaze informovat o změnách v chemickém označování, které se týkají zaměstnanců přicházejících do styku s chemickými látkami na pracovišti a jejich zaměstnavatelů.

Můžete také navštívit sekci CLP na stránkách Evropské agentury pro chemické látky (ECHA) na adrese <http://echa.europa.eu/cs/regulations/clp>

S podporou Napo Consortium

Informační list

ECHA-16-FS-05-CS

KLÍČOVÉ INFORMACE PRO NÁSLEDNÉ UŽIVATELE

Bezpečnostní listy a scénáře expozice:

Tento informační list uvádí následné uživatele do problematiky bezpečnostních listů a scénářů expozice. Popisuje, o jaké dokumenty se jedná, kdy by měly být vypracovány a jak má následný uživatel postupovat, když je obdrží.

Pracujete-li během průmyslových či profesionálních činností s nebezpečnými chemickými látkami, dodavatelé vám obvykle musí poskytnout bezpečnostní list.

Další informace lze získat ze scénářů expozice přiložených k bezpečnostnímu listu. Ve scénářích expozice je popsáno, jak lze kontrolovat humánní a environmentální expozici látky a zajistit tak její bezpečné používání.

PROČ JE TO DŮLEŽITÉ?

Informace obsažené v bezpečnostním listu a scénářích expozice pomáhají chránit pracovníky a životní prostředí.

Abyste odpovídajícím způsobem kontrolovali rizika, musíte jako uživatel chemické látky určit a provést příslušná opatření, o nichž vás vaši dodavatelé informovali.

Dodáváte-li látky nebo směsi následným uživatelům, musíte svým zákazníkům sdělit příslušné informace a poskytnout jim odpovídající poradenství ohledně řízení rizik.

Následnými uživateli se rozumí společnosti a jednotlivci, kteří používají chemické látky ve své průmyslové nebo profesionální činnosti.

CO JSOU TO BEZPEČNOSTNÍ LISTY?

Z bezpečnostních listů se uživatelé chemických látek dozví potřebné informace, které jim pomohou ochránit lidské zdraví a životní prostředí. Bezpečnostní list obsahuje:

- údaje o dodavateli,
- určení a požadované podrobnosti o složení chemické látky, včetně registračního čísla REACH (je-li registrovaná), a její hlavní technické funkce a použití,
- informace o klasifikaci nebezpečnosti a označování a prahových hodnotách expozice pro lidské zdraví a životní prostředí,
- doporučení pro manipulaci a skladování a kontroly expozice,
- opatření pro první pomoc, hašení požáru, bezpečnou přepravu, likvidaci a nouzové situace,
- základní fyzikální a chemické vlastnosti látky nebo směsi (např. rozpustnost ve vodě, tlak par, biologická rozložitelnost, včetně informací o stabilitě a reaktivitě, také podrobné toxikologické a ekologické informace a
- příslušné informace o předpisech, kam spadají informace o tom, zda bylo posouzení chemické bezpečnosti provedeno v rámci registrace podle nařízení REACH a zda je látka v souladu s nařízením REACH předmětem povolení nebo omezení.

Formát a obsah bezpečnostních listů jsou stanoveny v nařízení REACH.

CO JSOU SCÉNÁŘE EXPOZICE?

Žadatel o registraci podle nařízení REACH vypracuje v rámci postupu registrace posouzení chemické bezpečnosti spolu s posouzením expozice pro látky registrované v množství nad 10 tun ročně a s určitými nebezpečnými vlastnostmi.

Součástí posouzení je vypracování scénářů expozice pro stanovená použití látky. Při dodání látky poskytnou následným uživatelům příslušné scénáře expozice.

Scénáře expozice popisují provozní podmínky a opatření pro odpovídající řízení rizik pro lidské zdraví a životní prostředí.

Vztahují se na celý životní cyklus látky, včetně výroby, průmyslového a profesionálního koncového použití, spotřebitelského použití a použití v předmětech.

Nařízení REACH nespécifikuje formát a obsah scénáře expozice, avšak zúčastněné subjekty se na společném formátu a obsahu dohodly. Patří mezi ně následující části:

- část názvu,
- podmínky použití ovlivňující expozici,
- odhad expozice (může zahrnovat míru charakterizace rizika) a
- pokyny pro následné uživatele, aby mohli posoudit, zda látku používají v mezích scénáře expozice.

KDY BYCHOM MĚLI OBRŽET BEZPEČNOSTNÍ LISTY A SCÉNÁŘE EXPOZICE?

Bezpečnostní list byste měli obdržet pro:

- látku nebo směs, která je klasifikována jako nebezpečná podle nařízení CLP,
- látku, která je perzistentní, bioakumulativní a toxická (PBT) nebo vysoce perzistentní a vysoce bioakumulativní (vPvB), nebo
- látku, která je zapsána na seznamu látek vzbuzujících mimořádné obavy¹.

Splňuje-li však látka nebo směs výše uvedená kritéria, ale je prodávána také široké veřejnosti, bezpečnostní list není nutné poskytnout, pokud o něj následný uživatel nebo distributor nepožádá.

U směsí, které nejsou klasifikovány jako nebezpečné, ale obsahují některé nebezpečné látky v koncentracích převyšujících uvedené limity, je třeba bezpečnostní list poskytnout, jestliže o něj požádají následní uživatelé nebo distributoři. Když společnost v dodavatelském řetězci provede posouzení chemické bezpečnosti podle nařízení REACH, měli byste obdržet příslušné scénáře expozice připojené jako přílohu k bezpečnostnímu listu dané látky.

A CO SMĚSI?

Dodavatelé nebezpečných směsí by měli poskytnout příslušné informace ze scénářů expozice látek ve směsi obsažených spolu s bezpečnostním listem směsi.

Tyto informace lze poskytnout různými způsoby:

- připojením informací o bezpečném používání směsi jako přílohy bezpečnostního listu nebo
- začleněním konsolidovaných informací o bezpečném použití směsi do hlavní části bezpečnostního listu, zejména do části 8, nebo

¹ <https://echa.europa.eu/candidate-list-table>

- připojením příslušných scénářů expozice pro látku ve směsi v příloze bezpečnostního listu.

Formulátorům je k dispozici metodika, která jim pomůže určit příslušná opatření pro řízení rizik, o nichž mají informovat².

Některé odvětvové organizace vypracovávají informace pro bezpečné používání směsí pro běžné typy produktů za použití schváleného formátu. Formulátoři si mohou zvolit vhodné informace pro bezpečné používání směsí pro své produkty a jejich použití a připojit je jako přílohu bezpečnostního listu³.

JAK MÁME POSTUPOVAT?

Jakmile obdržíte bezpečnostní list, musíte stanovit a uplatňovat příslušná opatření, abyste adekvátně regulovali rizika na svém pracovišti.

Můžete také porovnat informace související s identifikací chemických látek, klasifikací složení a bezpečném používání s vlastními informacemi o látce nebo směsi. Porovnejte rozdíly a v případě potřeby proveďte nápravná opatření.

Když obdržíte scénáře expozice spolu s bezpečnostním listem, nejprve zjistěte, jestli se tyto scénáře expozice pokrývají vaše použití. Scénáře expozice by měly zahrnovat použití v rámci vašeho podniku a potenciální použití vašimi zákazníky, včetně pracovníků a spotřebitelů.

Následně ověřte, že jsou obsaženy i podmínky použití, a to porovnáním scénářů expozice od dodavatele se způsobem, jakým vy a vaši zákazníci látku používáte.

Nejsou-li použití nebo podmínky použití v obdržených scénářích expozice uvedeny, musíte provést nezbytné kroky.

JAK POSTUPOVAT, NEJSOU-LI MOJE PODMÍNKY POUŽITÍ VE SVÉNÁŘI EXPOZICE UVEDENY?

Nejsou-li použití nebo podmínky použití vás či vašich zákazníků v obdrženém scénáři expozice uvedeny, máte následující možnosti:

- požádat dodavatele, aby vám odpovídající scénář expozice poskytl. Možná bude nutné, abyste použití a podmínky použití dodavateli popsali⁴,

² LCID

³ pokyny DUCC

⁴ Nejprve ověřte, zda odvětvové organizace tyto informace již poskytují v mapě použití. Mapy použití jsou schválený formát pro sdělování potřebných informací o použití a podmínkách použití a jsou k dispozici na [webových stránkách agentury ECHA](#).

- v každém případě začněte uplatňovat podmínky použití popsané ve scénáři expozice, který jste obdrželi.
- pokud je to možné, nahradte látku nebo postup alternativou, pro kterou je vaše použití popsáno,
- najděte jiného dodavatele, který je schopen poskytnout vám scénář expozice zahrnující vaše použití,
- proveďte posouzení chemické bezpečnosti a připravte svou vlastní zprávu o chemické bezpečnosti pro následné uživatele pro své použití a podmínky bezpečného použití nebo
- pokud je třeba, informujte agenturu ECHA.

Komunikujte se svými dodavateli

- Máte-li pochybnosti o informacích obdržených od dodavatelů nebo otázky k těmto informacím, požádejte je o další informace.
- Bezpečnostní list je třeba bezodkladně aktualizovat, pokud jsou k dispozici nové informace o nebezpečnosti nebo o potřebnosti vhodnějších opatření k řízení rizik.
- Bezpečnostní listy a scénáře expozice by měly být poskytovány v úředním jazyce země, do níž se v rámci EHP chemická látka dodává.
- Pokud máte nové informace o nebezpečných vlastnostech látek a směsí nebo se domníváte, že popsaná opatření k řízení rizik nejsou dostatečná, jste povinni sdělit tuto informaci svým dodavatelům.

MUSÍM PODAT ZPRÁVU AGENTUŘE ECHA?

Zprávu agentuře ECHA musíte podat, pokud vaše použití nebo podmínky použití nejsou zahrnuty v obdrženém scénáři expozice a pokud:

- vypracujete zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti (CSR NU), přičemž množství látky pro dané použití převyšuje jednu tunu za rok, nebo
- povinnost vypracovat zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti se na vás nevztahuje, jelikož celkové množství použité látky nepřevyšuje jednu tunu za rok, nebo
- povinnost vypracovat zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti se na vás nevztahuje, jelikož látku používáte pro výzkum a vývoj zaměřený na výrobky a postupy (PPORD).

Zpráva následného uživatele o chemické bezpečnosti

Posouzení chemické bezpečnosti prováděné následným uživatelem se zabývá riziky použití, která nejsou zahrnuta v obdržných scénářích expozice. Obvykle vycházejí z informací o nebezpečí uvedených v bezpečnostním listu.

Zprávu následného uživatele o chemické bezpečnosti nemusíte vypracovávat, pokud:

- celkové množství použité látky nepřekročí jednu tunu za rok nebo
- látku používáte pro výzkum a vývoj zaměřený na výrobky a postupy (PPORD) a odpovídajícím způsobem kontrolujete rizika.

Zprávu následného uživatele můžete podat prostřednictvím stránky pro následné uživatele na webu agentury ECHA.

JAKÉ JSOU LHŮTY PRO SPLNĚNÍ POVINNOSTÍ?

Nařízení REACH jasně stanoví časový sled (obrázek 1) plnění povinností následného uživatele. Je třeba jednat bezodkladně.

Ujistěte se, že zdokumentujete, co jste již učinili a co máte v plánu učinit pro dosažení kvalitního provádění.

KDE NAJDU DALŠÍ INFORMACE A POMOC?

Praktické rady v jazycích daných členských zemí poskytují národní kontaktní místa pro nařízení REACH:

» <http://echa.europa.eu/nationalhelp/>

Podporu a informace poskytují odvětvové asociace, například koordinační skupina následných uživatelů chemických látek (DUCC) a Evropská rada chemického průmyslu (Cefic).

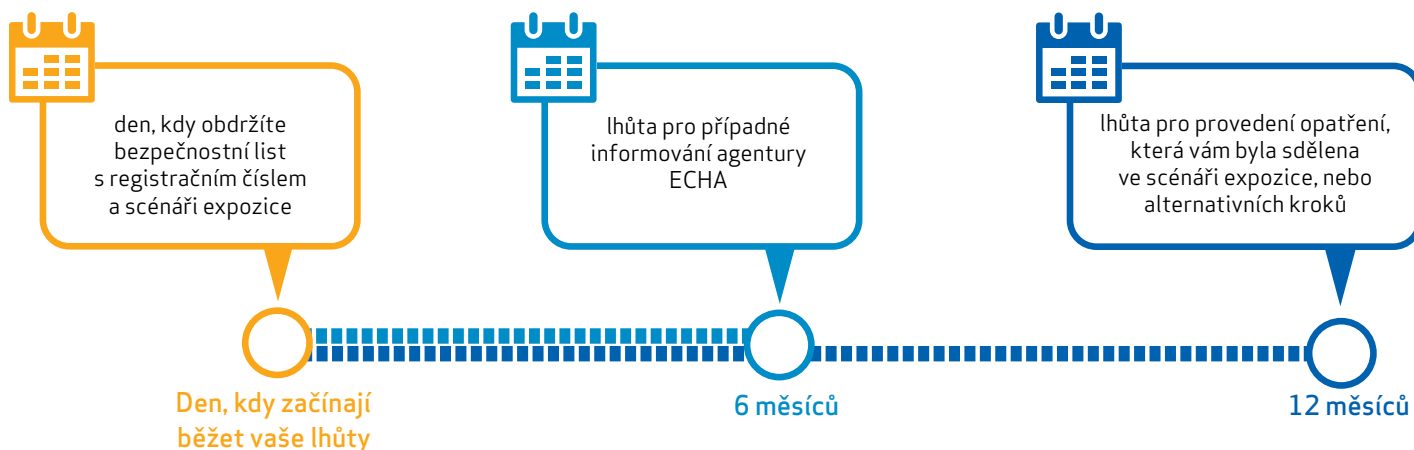
Agentura ECHA poskytuje rozsáhlou podporu a pokyny pro následné uživatele:

» <http://echa.europa.eu/cs/regulations/reach/downstream-users>

Další informace k tomuto tématu najdete v interaktivní publikaci eGuide 01 s názvem „Elektronický průvodce o bezpečnostních listech a scénářích expozice“ a v dokumentu „Praktický průvodce 13: Jak mohou následní uživatelé zpracovávat scénáře expozice“.

» <https://echa.europa.eu/practical-guides>

Obrázek 1: Časová osa plnění povinností následných uživatelů podle nařízení REACH

**DOWNSTREAM
USERS**

POVOLOVÁNÍ

Tipy pro uživatele chemických látek týkající se nařízení REACH/CLP

ECHA-19-B-9-CS

Cílem povolování je podporovat, aby látky vzbuzující obavy byly nahrazovány bezpečnějšími alternativami, a řídit tak rizika s těmito látkami související. Po stanoveném datu mohou látku v rámci EU používat pouze společnosti, které jsou k tomu oprávněny. Povolení se uděluje pouze v případě, že je prováděna náležitá kontrola rizik, nebo pokud socioekonomické přínosy dalšího používání této látky převažují nad riziky. Společnosti mohou požádat o povolení přímo nebo mohou být uvedeny v žádosti o povolení jiné společnosti v rámci jejího dodavatelského řetězce. V tomto dokumentu jsou popsány hlavní fáze vedoucí k povolení a strategie pro uživatele chemických látek.

Co to znamená pro společnost, která používá chemické látky?

Pokud jste společnost, která používá chemické látky:

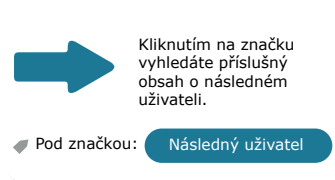
- To, zda se vás povolování týká, zjistíte pravidelnými kontrolami seznamu látek podléhajících povolení (<https://echa.europa.eu/cs/authorisation-list>) a Nástroje pro koordinaci veřejných činností (PACT (<https://echa.europa.eu/cs/pact>)) na stránkách agentury ECHA.
 - Postupujte podle právního statusu chemických látek, které používáte, uvedeného na internetových stránkách agentury ECHA.
- Účastněte se veřejných konzultací.
 - Rozhodovací proces je založen na informacích, které jsou k dispozici. Uveďte veškeré relevantní informace o používání, expozici, alternativách apod.
- Spolupracujte se svými dodavateli.
 - Je dobré vědět, jaké má dodavatel úmysly.
- Zhodnoťte důležitost látky pro vaše podnikání a průmyslové odvětví.
 - Uvedení látky na seznamu látek podléhajících povolení ovlivní vaši strategii. Mezi kritéria hodnocení patří ziskovost, výrobní fáze v rámci životnosti a předpokládaná životnost, osvědčení a pozice na trhu.
- Pokud látka podléhá povolení, rozhodněte se, jakou použijete strategii. Máte následující možnosti:
 - Nahradte látku nebo postup bezpečnější alternativou.
 - Pokud látka není pro vaše podnikání a dodavatelský řetězec důležitá, vyřadte ji.
 - Zajistěte, aby skutečnost, že látku používáte, uvedli v žádosti o povolení vaši dodavatelé.
 - Požádejte o povolení (samostatně nebo společně s dalšími žadateli).¹

¹ Pokud žádáte o povolení jako následný uživatel a chcete do povolení zahrnout své dodavatele, můžete tak učinit pouze v případě uvedení látky na trh vaším bezprostředním dodavatelem, pokud tuto látku vyrábí nebo dováží.

6. Zapojte do přípravy žádosti o povolení všechny zaměstnance, jichž se to týká, a případně i externí odborníky.

Kde najdu další informace ...o POVOLOVÁNÍ?

- Internetové stránky agentury ECHA o povolování najdete zde:
<https://echa.europa.eu/cs/substances-of-very-high-concern-identification-explained>
- Stránky věnované postupu žádosti o povolení:
<https://echa.europa.eu/cs/applying-for-authorisation>
- Dokument o společném přístupu výborů pro přijímání stanoviska k žádosti o povolení najdete zde:
https://echa.europa.eu/documents/10162/13555/common_approach_rac_seac_en.pdf
- Žádosti o povolení a stanoviska výborů najdete zde:
<https://echa.europa.eu/cs/applications-for-authorisation-previous-consultations>

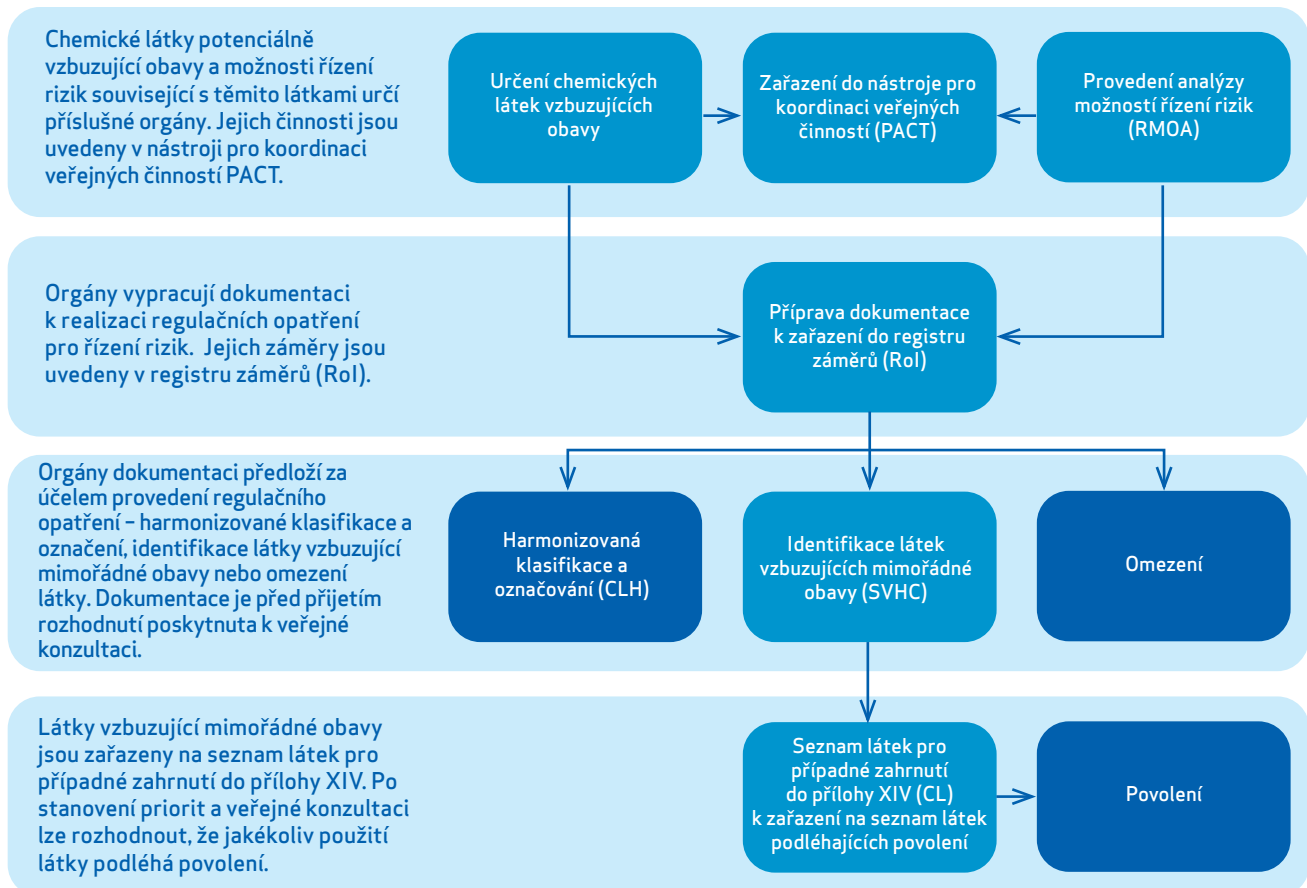

...o NÁSLEDNÝCH UŽIVATELÍCH?

- Webové stránky obsahující informace konkrétně zaměřené na následné uživatele jsou opatřeny náležitou značkou. Kliknutím na značku zobrazíte výpis příslušného obsahu.

ECHA-19-B-08-CS

Základním politickým cílem nařízení REACH je motivovat uživatele k tomu, aby chemické látky vzbuzující obavy nahrazovali méně nebezpečnými látkami nebo postupy. V tomto dokumentu jsou popsány regulační postupy řízení rizik v rámci nařízení REACH a CLP, které dosahování tohoto cíle napomáhají.

Rozhodování se účastní výbory agentury ECHA, členské státy a Komise.

Co to znamená pro společnost, která používá chemické látky?

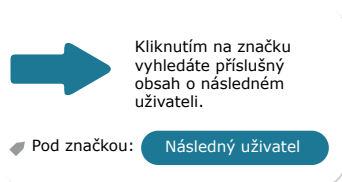
- Zjistěte, zda vaše látka patří mezi chemické látky potenciálně vzbuzující obavy, a buďte aktivní při přípravě na změny a při prosazování bezpečného používání chemických látek na pracovišti.
- Když si na hlavní webové stránce agentury ECHA vytvoříte účet a přihlásíte se k němu, budete moci sledovat, co se s vašimi látkami děje, a uložit si své dotazy z Vyhledávání chemických látek.
- Mějte na paměti, že regulační postupy za účelem řízení rizik na úrovni EU mohou mít dopad na dostupnost látek, které používáte.
- V případě potřeby kontaktujte své dodavatele a zajistěte, aby problematiku také znali a postupovali příslušným způsobem.
- Zjistěte možnosti nahrazení všech chemických látek vzbuzujících obavy, které používáte, bezpečnějšími alternativami.
- Účastněte se veřejných konzultací, aby vaše rozhodnutí vycházela z nejlepších dostupných informací.
- Ujistěte se, že používáte látky v souladu se všemi platnými omezeními nebo povoleními.
- Jestliže vyrábíte nebo dovážíte předměty, které obsahují látky vzbuzující mimořádné obavy zařazené na seznam látek pro případné zahrnutí do přílohy

XIV, máte určité povinnosti. Při koncentracích nad 0,1 % (hmot.) informujte zákazníky o bezpečném používání, a pokud je potřeba, uvědomte agenturu ECHA.

- Jestliže vyrábíte nebo dovážíte předměty, které obsahují látky vzbuzující mimořádné obavy zařazené na seznam

látek pro případné zahrnutí do přílohy XIV, máte určité povinnosti. Při koncentracích nad 0,1 % (hmot.) informujte zákazníky o bezpečném používání, a pokud je potřeba, uvědomte agenturu ECHA.

Kde najdu další informace ...o CHEMICKÝCH LÁTKÁCH VZBUZUJÍCÍCH OBAVY?

- Informace o problematice chemických látek vzbuzujících obavy najdete zde: <https://echa.europa.eu/cs/substances-of-potential-concern>
- Přehled orgány prováděných činností specifických pro danou látku najdete zde: <https://echa.europa.eu/cs/pact>
- Informace o tom, jakou úlohu mohou chemické látky hrát v našem životě, najdete zde: <https://chemicalsinourlife.echa.europa.eu/cs/>
- Prezentaci, kterou můžete v souvislosti s problematikou látek vzbuzujících obavy používat, najdete zde: <https://echa.europa.eu/cs/regulations/reach/downstream-users/presentations-for-downstream-users>

... o NÁSLEDNÝCH UŽIVATELÍCH?

- Webové stránky obsahující informace konkrétně zaměřené na následné uživatele jsou opatřeny náležitou značkou. Kliknutím na značku zobrazíte výpis příslušného obsahu.

Sledování nebezpečných
chemických látek
v předmětech
a výrobcích

JAK SE PŘIPRAVIT NA DATABÁZI SCIP?

- 1 Zjistěte, zda musíte podat oznámení do databáze SCIP
- 2 Seznamte se s požadavky na informace a porozumějte jim
- 3 Mějte přehled o svém portfoliu předmětů
- 4 Přizpůsobte svá data
- 5 Připravte své podání
- 6 Podejte oznámení

ECHA-20-P-03-CS - E0-03-20-213-CS-N - ISBN: 978-92-9481-408-1 - DOI: 10.2823/963530

Více informací:

<https://echa.europa.eu/cs/scip-database>

Podpora:

echa.europa.eu/cs/scip-support

echa.europa.eu/cs

European Chemicals Agency
Telakkakatu 6
P.O. Box 400
FI-00121 Helsinki, Finsko

EUROPEAN CHEMICALS AGENCY

©Stock.com/popba

©Stock.com/popartic

SCIP Databáze

Co je třeba vědět

OBSAHUJÍ VAŠE PŘEDMĚTY LÁTKY VZBUZUJÍCÍ MIMOŘÁDNÉ OBAVY (SVHC)?

UVÁDÍTE JE NA TRH V EU?

Jestliže předměty, které vyrábíte, sestavujete, dovážíte nebo distribuujete, obsahují látky, které vzbuzují mimořádné obavy a jsou uvedeny na seznamu látek pro případné zahrnutí do přílohy XIV agentury ECHA, v koncentraci vyšší než 0,1 % hmot.:

➔ Musíte je nahlásit do databáze SCIP.

Jste-li maloobchodník a dodáváte své předměty pouze spotřebitelům, nemusíte oznámení podávat.

Povinnost podat oznámení do databáze SCIP platí pro společnosti od ledna 2021.

CO JE PŘEDMĚT?

Předmět je věc, která během výroby získává určitý tvar, povrch nebo vzhled určující její funkci ve větší míře než její chemické složení.

CO MUSÍTE UDĚLAT?

Musíte agentuře ECHA předložit tyto informace:

- identifikaci vašeho předmětu,
- název, koncentrační rozmezí a umístění látek ze seznamu látek pro případné zahrnutí do přílohy XIV, které se nacházejí v uvedeném předmětu, a
- další informace, které umožňují bezpečné používání – zejména informace zajišťující správné nakládání s předmětem, jakmile se stane odpadem.

Informace v databázi SCIP jsou zpřístupněny veřejnosti, zejména zpracovatelům odpadu a spotřebitelům.

Agentura ECHA zajišťuje ochranu citlivých informací, například vztahů mezi účastníky stejného dodavatelského řetězce.

CO JE CÍLEM?

Databáze SCIP má za cíl zvýšit povědomí o nebezpečných chemických látkách v předmětech a výrobcích během celého jejich životního cyklu – včetně stadia odpadu.

Zároveň:

- usiluje o snížení obsahu nebezpečných látek v odpadu,
- podporuje nahrazování těchto látek bezpečnějšími alternativami a
- přispívá k lepšímu oběhovému hospodářství.

PŘÍNOS PRO ZPRACOVATELE ODPADU A SPOTŘEBITELE

Informace v databázi SCIP pomáhají zpracovatelům odpadu zlepšit nakládání s odpady a podporují použití odpadu jako zdroje.

Spotřebitelé mají prospěch z větších znalostí o nebezpečných chemických látkách ve výrobcích, což jim pomáhá činit lepší informovaná rozhodnutí při nákupu výrobků a uplatňovat jejich „právo klást otázky“.

